

MIĘDZYNARODOWY STANDARD RACHUNKOWOŚCI 28

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

ZAKRES

- 1 Niniejszy standard stosuje się dla celów ujmowania inwestycji w jednostkach stowarzyszonych. Standard nie ma zastosowania w odniesieniu do inwestycji w jednostkach stowarzyszonych będących własnością:
- organizacji zarządzających kapitałem wysokiego ryzyka; lub
  - funduszy wzajemnych, funduszy powierniczych i podobnych jednostek, łącznie z funduszami ubezpieczeniowymi powiązanych z funduszami inwestycyjnymi,

które początkowo są wykazywane w wartości godziwej przez wynik finansowy lub są klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu i wykazywane zgodnie z MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena*. Tego typu inwestycje wycenia się w wartości godziwej zgodnie z MSR 39, przy czym zmiany wartości godziwej ujmuje się w zysku lub stracie okresu, w którym te zmiany wystąpiły.

DEFINICJE

- 2 W standardzie posłużono się terminami o następującym znaczeniu:

Jednostka stowarzyszona jest to jednostka (w tym jednostka niebędąca spółką kapitałową, jak np. spółka cywilna), na którą inwestor wywiera znaczący wpływ i która nie jest ani jednostką zależną od inwestora, ani wspólnym przedsięwzięciem inwestora.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest to sprawozdanie finansowe grupy kapitałowej sporządzone w taki sposób, jakby było ono sprawozdaniem pojedynczej jednostki.

Kontrola jest to zdolność do kierowania polityką finansową i operacyjną jednostki w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych z jej działalności.

Metoda praw własności jest to taka metoda rozliczania, według której inwestycja jest początkowo ujmowana według ceny nabycia, a następnie po dniu nabycia jej wartość jest korygowana odpowiednio o zmianę udziału inwestora w aktywach netto jednostki, w której dokonał inwestycji. Zysk lub strata inwestora obejmuje udział inwestora w zysku lub stracie jednostki, w której dokonał inwestycji.

Współkontrola jest to określony w umowie podział kontroli nad działalnością gospodarczą, który występuje tylko wówczas, gdy strategiczne decyzje finansowe i operacyjne dotyczące tej działalności wymagają jednomyślnej zgody stron sprawujących współkontrolę (wspólników).

Jednostkowe sprawozdanie finansowe to sprawozdanie sporządzone przez jednostkę dominującą, inwestora jednostki stowarzyszonej lub wspólnika podmiotu współkontrolowanego, w którym inwestycje ujmuje się na podstawie bezpośredniego udziału w kapitale, a nie na podstawie wyników oraz aktywów netto wykazywanych przez jednostkę, w której dokonano inwestycji.

Znaczący wpływ jest to zdolność do uczestniczenia w podejmowaniu decyzji na temat polityki finansowej i operacyjnej jednostki, w której dokonano inwestycji, niepolegająca jednak na sprawowaniu kontroli lub współkontroli nad polityką tej jednostki.

Jednostka zależna jest to jednostka – w tym jednostka niebędąca spółką kapitałową, jak np. spółka cywilna – która jest kontrolowana przez inną jednostkę (zwaną jednostką dominującą).

- 3 Sprawozdanie finansowe jednostki, w którym stosuje się metodę praw własności, nie stanowi jednostkowego sprawozdania finansowego, podobnie jak nie stanowi go sprawozdanie finansowe jednostki, która nie posiada jednostki zależnej, jednostki stowarzyszonej lub udziału we wspólnym przedsięwzięciu.
- 4 Jednostkowym sprawozdaniem finansowym jest sprawozdanie sporządzone dodatkowo do skonsolidowanego sprawozdania finansowego, w którym inwestycje wykazano metodą praw własności, oraz sprawozdanie finansowe, w którym udziały wspólników wspólnego przedsięwzięcia są skonsolidowane proporcjonalnie. Jednostkowe sprawozdanie finansowe może, ale nie musi, być załączone do tych sprawozdań finansowych.
- 5 Jednostki zwolnione z konsolidacji zgodnie z paragrafem 10 MSR 27 *Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe*, ze stosowania proporcjonalnej konsolidacji zgodnie z paragrafem 2 MSR 31 *Udziały we wspólnych przedsięwzięciach* lub ze stosowania metody praw własności zgodnie z paragrafem 13 c) niniejszego standardu, mogą sporządzać jednostkowe sprawozdania finansowe jako swoje jedyne sprawozdania finansowe.

Znaczący wpływ

- 6 Jeżeli inwestor posiada bezpośrednio lub pośrednio (np. poprzez jednostki zależne) 20 % lub więcej głosów w jednostce, w której dokonał inwestycji, to zakłada się, że inwestor wywiera znaczący wpływ na jednostkę, chyba że można w sposób oczywisty wykazać, że tak nie jest. Natomiast jeśli inwestor posiada bezpośrednio lub pośrednio (np. poprzez jednostki zależne) mniej niż 20 % głosów w jednostce, w której dokonał inwestycji, to można założyć, że nie wywiera on na tę jednostkę znaczącego wpływu, chyba że można w sposób oczywisty taki wpływ wykazać. Posiadanie kontrolnego pakietu lub znaczącej części udziałów przez innego inwestora nie wyklucza możliwości wywierania znaczącego wpływu przez danego inwestora.
- 7 Znaczący wpływ inwestora na jednostkę zwykle przybiera jedną lub kilka z następujących form:
- zasiadanie w zarządzie lub równorzędnym organie zarządzającym jednostką, w której inwestor dokonał inwestycji;
  - udział w tworzeniu polityki jednostki, w tym udział w podejmowaniu decyzji w sprawie dywidend lub innych metod podziału zysku;
  - istotne transakcje pomiędzy inwestorem a jednostką, w której dokonał inwestycji;
  - wzajemna wymiana personelu kierowniczego; lub
  - udostępnianie informacji technicznych o zasadniczym znaczeniu.
- 8 Jednostka może posiadać prawa poboru akcji, opcje kupna akcji, instrumenty dłużne lub kapitałowe zamienne na akcje zwykłe, lub inne podobne instrumenty, które po ich realizacji lub zamianie mogą dać jednostce dodatkowe prawo głosu lub zmniejszyć prawo głosu innej jednostki w zakresie polityki finansowej i operacyjnej innej jednostki (potencjalne prawa głosu). Oceniając, czy jednostka posiada znaczący wpływ, należy rozważyć istnienie i wpływ potencjalnych praw głosu, które mogą być aktualnie wykonane lub zamienione, w tym również potencjalnych praw głosu znajdujących się w posiadaniu innej jednostki. Potencjalne prawa głosu nie mogą być aktualnie wykonane lub zamienione, jeżeli, na przykład, nie mogą być wykonane bądź zamienione do określonej daty w przyszłości lub do momentu wystąpienia określonego przyszłego zdarzenia.
- 9 Oceniając, czy potencjalne prawa głosu mają wpływ na wywieranie znaczącego wpływu, jednostka analizuje wszystkie fakty i okoliczności (w tym warunki wykonania potencjalnych praw głosu oraz wszelkie inne warunki umowne, indywidualnie lub w połączeniu), jakie mają wpływ na potencjalne prawa głosu, z wyjątkiem zamiaru kierownictwa oraz finansowej zdolności do ich wykonania lub zamiany.
- 10 Jednostka traci znaczący wpływ w momencie, gdy traci zdolność do udziału w podejmowaniu decyzji w sprawie polityki finansowej i operacyjnej jednostki, w której dokonano inwestycji. Utrata znaczącego wpływu może nastąpić w połączeniu ze zmianą lub bez zmiany bezwzględnej lub względnej wysokości udziału w danej jednostce. Może to nastąpić na przykład wówczas, gdy jednostka stowarzyszona znajdzie się pod kontrolą rządu, sądu, administratora lub organu nadzoru. Może również nastąpić w rezultacie zawarcia umowy.

Metoda praw własności

- 11 Zgodnie z metodą praw własności inwestycja w jednostce stowarzyszonej jest ujmowana początkowo według ceny nabycia, a wartość bilansowa jest powiększana lub pomniejszana w celu ujęcia udziałów inwestora w zyskach lub stratach jednostki, w której dokonał inwestycji, zanotowanych przez nią po dacie nabycia. Udział inwestora w zysku lub stracie jednostki, w której dokonał inwestycji, wykazuje się w zysku lub stracie inwestora. Otrzymane wypłaty z zysku wypracowanego przez jednostkę, w której dokonano inwestycji, obniżają wartość bilansową inwestycji. Korekta wartości bilansowej może być także konieczna ze względu na zmiany proporcji udziału inwestora w jednostce, w której dokonał inwestycji, wynikające ze zmian w kapitale własnym tej jednostki, które nie były ujmowane w jej rachunku zysków i strat. Zmiany te mogą także wynikać z przeszacowania rzeczowych aktywów trwałych i z tytułu różnic kursowych. Udział inwestora w tych zmianach wykazuje się bezpośrednio w kapitale własnym inwestora.
- 2 W przypadku występowania potencjalnych praw głosu udział inwestora w zysku lub stracie jednostki, w której dokonał inwestycji, oraz w zmianach w kapitale własnym tej jednostki ustala się na podstawie aktualnych udziałów właścicielskich w jednostce, nie odzwierciedlając możliwości realizacji lub zamiany potencjalnych praw głosu.

ZASTOSOWANIE METODY PRAW WŁASNOŚCI

- 13 Inwestycje w jednostce stowarzyszonej ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym według metody praw własności, z wyjątkiem sytuacji, kiedy:
- inwestycja została zaliczona do aktywów przeznaczonych do sprzedaży zgodnie z *MSSF 5 Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zamiechana*;
  - ma zastosowanie zwolnienie określone w paragrafie 10 MSR 27, pozwalające jednostce dominującej, która posiada także inwestycję w jednostce stowarzyszonej, nie sporządzać skonsolidowanego sprawozdania finansowego; lub

- c) mają zastosowanie wszystkie następujące stwierdzenia:
- (i) inwestor jest jednostką zależną jednostki, która posiada w nim całościowy lub częściowy udział, a jego pozostali właściciele, w tym również nieuprawnieni do głosowania w innych okolicznościach, zostali poinformowani, że inwestor nie będzie stosował metody praw własności, i nie zgłosili sprzeciwu w tej sprawie;
  - (ii) instrumenty dłużne lub kapitałowe inwestora nie znajdują się w obrocie na rynku publicznym (krajowym lub zagranicznym rynku giełdowym lub na rynku pozagiełdowym, obejmującym rynki lokalne i regionalne);
  - (iii) inwestor nie złożył sprawozdania finansowego w komisji papierów wartościowych, ani w innym organie regulującym obrót papierami wartościowymi, ani nie jest w trakcie składania takiego sprawozdania dla celów wprowadzenia instrumentów dowolnej kategorii do publicznego obrotu; oraz
  - (iv) jednostka dominująca inwestora najwyższego lub pośredniego szczebla sporządza skonsolidowane sprawozdania finansowe, które są publikowane i są zgodne z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej.
- 14 Inwestycje opisane w paragrafie 13 a) rozlicza się zgodnie z MSSF 5.
- 15 Jeżeli inwestycja w jednostce stowarzyszonej, zaklasyfikowana uprzednio jako przeznaczona do sprzedaży, nie spełnia już kryteriów takiej klasyfikacji, rozlicza się ją metodą praw własności od daty jej zaklasyfikowania jako przeznaczona do sprzedaży. Sprawozdania finansowe za okresy, począwszy od klasyfikacji udziału jako przeznaczonego do sprzedaży, są odpowiednio zmieniane.
- 16 [Usunięty]
- 17 Ujmowanie przychodu na podstawie otrzymanych wypłat z zysku może nie być odpowiednim miernikiem dla przychodów uzyskanych przez inwestora z inwestycji w jednostce stowarzyszonej, gdyż otrzymane wypłaty mogą mieć niewielki związek z wynikami działalności jednostki stowarzyszonej. Ponieważ inwestor wywiera znaczący wpływ na jednostkę stowarzyszoną, ma on udział w wynikach działalności tej jednostki i – w wyniku tego – zwrot z inwestycji. Inwestor ujmuje ten udział, rozszerzając zakres sprawozdania finansowego poprzez włączenie udziału w zyskach lub stratach jednostki stowarzyszonej. W konsekwencji zastosowanie metody praw własności prowadzi do przedstawienia lepszej jakościowo informacji na temat aktywów netto i zysku lub straty inwestora.
- 18 Inwestor zaprzestaje stosowania metody praw własności od momentu, kiedy przestaje wywierać znaczący wpływ na jednostkę stowarzyszoną i rozpoczyna wykazywanie danej inwestycji zgodnie z MSR 39 od tej daty, pod warunkiem że jednostka stowarzyszona nie stanie się jednostką zależną lub wspólnym przedsięwzięciem zgodnie z definicją zawartą w MSR 31.
- 19 Wartość bilansową inwestycji w dniu, w którym przestaje ona być jednostką stowarzyszoną, traktuje się jako cenę jej nabycia w momencie jej początkowej wyceny jako składnika aktywów finansowych, zgodnie z MSR 39.
- 20 Wiele procedur właściwych dla metody praw własności jest zbliżonych do procedur konsolidacyjnych przedstawionych w MSR 27. Co więcej, zasady leżące u podstaw procedur stosowanych przy ujmowaniu przejęć jednostek zależnych stosuje się przy operacjach nabywania inwestycji w jednostkach stowarzyszonych.
- 21 Udział grupy w jednostce stowarzyszonej stanowi sumę wszystkich udziałów posiadanych w tej jednostce przez jednostkę dominującą i jej jednostki zależne. Udziały posiadane przez inne jednostki stowarzyszone lub wspólne przedsięwzięcia grupy nie są w tym celu uwzględniane. Jeżeli jednostka stowarzyszona posiada własne jednostki zależne, stowarzyszone lub wspólne przedsięwzięcia, zyski lub straty oraz aktywa netto uwzględniane przy stosowaniu metody praw własności obejmują jedynie zyski lub straty oraz aktywa netto ujęte w sprawozdaniu finansowym jednostki stowarzyszonej (włącznie z udziałem jednostki stowarzyszonej w zyskach lub stratach i aktywach netto jej jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć), skorygowane o wszelkie zmiany niezbędne w celu ujednoczenia stosowanych zasad rachunkowości (zob. paragrafy 26 i 27).
- 22 Zyski i straty wynikające z „oddolnych” i „odgórných” transakcji pomiędzy inwestorem (oraz jego skonsolidowanymi jednostkami zależnymi) a jednostką stowarzyszoną ujmuje się w sprawozdaniu finansowym inwestora jedynie w stopniu odzwierciedlającym udziały niepowiązanych inwestorów w jednostce stowarzyszonej. Transakcje „oddolne” obejmują na przykład transakcje sprzedaży aktywów przez jednostkę stowarzyszoną inwestorowi. Transakcje „odgórne” obejmują na przykład transakcje sprzedaży aktywów przez inwestora jednostce stowarzyszonej. Udział inwestora w zyskach i stratach jednostki stowarzyszonej z tytułu tych transakcji podlega wyłączeniu.

- 23 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych ujmują się zgodnie z metodą praw własności od dnia, w którym dana jednostka spełnia wymogi definicji jednostki stowarzyszonej. Przy nabyciu inwestycji wszelkie różnice pomiędzy ceną nabycia a udziałem inwestora w wartości godziwej netto możliwych do zidentyfikowania aktywów, zobowiązań oraz zobowiązań warunkowych jednostki stowarzyszonej ujmują się zgodnie z postanowieniami *MSSF 3 Połączenia jednostek gospodarczych*. W związku z tym:
- wartość firmy dotycząca jednostki stowarzyszonej ujmują się w wartości bilansowej inwestycji. Natomiast amortyzacja tej wartości firmy nie jest dozwolona, a więc nie uwzględnia się jej przy ustalaniu udziału inwestora w zyskach lub stratach jednostki stowarzyszonej;
  - wszelkie nadwyżki udziału inwestora w wartości godziwej netto możliwych do zidentyfikowania aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jednostki stowarzyszonej ponad cenę nabycia inwestycji wyłącza się z wartości bilansowej inwestycji i ujmują się jako przychody podczas ustalania udziału inwestora w zysku lub stracie jednostki stowarzyszonej za okres, w którym nastąpiło nabycie tej jednostki.
- Należy dokonać odpowiednich korekt do udziału inwestora w zyskach lub stratach jednostki stowarzyszonej po nabyciu inwestycji celem uwzględnienia (na przykład) amortyzacji aktywów podlegających umorzeniu, opartej na ich wartości godziwej na dzień nabycia. Podobnie, należy dokonać odpowiednich korekt do udziału inwestora w zyskach lub stratach po nabyciu inwestycji, celem uwzględnienia strat z tytułu utraty wartości ujętych przez jednostkę stowarzyszoną, dotyczących, na przykład, wartości firmy lub rzeczowych aktywów trwałych.
- 24 Stosując metodę praw własności, inwestor posługuje się najbardziej aktualnym, dostępnym sprawozdaniem finansowym jednostki stowarzyszonej. W przypadku kiedy dni sprawozdawcze inwestora i jednostki stowarzyszonej są różne, jednostki stowarzyszone sporządzają sprawozdania dla użytku inwestora na ten sam dzień co sprawozdanie finansowe inwestora, chyba że jest to niewykonalne w praktyce.
- 25 Jeżeli, zgodnie z paragrafem 24, sprawozdanie finansowe jednostki stowarzyszonej, wykorzystywane na potrzeby zastosowania metody praw własności, zostało sporządzone na inny dzień sprawozdawczy niż sprawozdanie finansowe inwestora, dokonuje się w nim korekt odzwierciedlających znaczące transakcje lub zdarzenia, które nastąpiły pomiędzy tym dniem a dniem sporządzenia sprawozdania finansowego inwestora. Różnica pomiędzy dniem sprawozdawczym jednostki stowarzyszonej i inwestora nie może w żadnym wypadku przekraczać trzech miesięcy. Długość okresów sprawozdawczych oraz różnica pomiędzy dniami sprawozdawczymi powinna być taka sama w kolejnych okresach.
- 26 Sprawozdanie finansowe inwestora sporządza się, stosując jednolite zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do podobnych transakcji oraz innych zdarzeń występujących w zbliżonych okolicznościach.
- 27 Jeżeli jednostka stowarzyszona stosuje zasady rachunkowości odmienne od zasad przyjętych przez inwestora dla podobnych transakcji lub zdarzeń występujących w zbliżonych okolicznościach, dokonuje się odpowiednich korekt dostosowujących zasady (politykę) rachunkowości jednostki stowarzyszonej do zasad (polityki) rachunkowości inwestora, jeżeli sprawozdanie finansowe jednostki stowarzyszonej jest wykorzystywane przez inwestora w związku ze stosowaniem metody praw własności.
- 28 Jeżeli jednostka stowarzyszona wyemitowała akcje uprzywilejowane dające prawo do skumulowanych dywidend, które są w posiadaniu innych jednostek niż inwestor i są zaklasyfikowane jako kapitał własny, to inwestor oblicza swój udział w zyskach lub stratach po skorygowaniu go o dywidendy od takich akcji/udziałów, niezależnie od tego, czy dywidendy zostały uchwalone czy nie.
- 29 Jeżeli udział inwestora w stratach jednostki stowarzyszonej jest równy lub wyższy od jego udziału w jednostce stowarzyszonej, inwestor zaprzestaje ujmowania swojego udziału w dalszych stratach. Udział w jednostce stowarzyszonej stanowi wartość bilansową inwestycji w jednostce stowarzyszonej zgodnie z metodą praw własności, włącznie z wszelkimi udziałami długoterminowymi, które w swojej istocie stanowią część inwestycji netto inwestora w jednostce stowarzyszonej. Na przykład wszelkie pozycje, których rozliczenie nie jest ani planowane, ani prawdopodobne w dającej się przewidzieć przyszłości, stanowią w swojej istocie powiększenie wartości udziału inwestora w danej jednostce stowarzyszonej. Pozycje takie mogą obejmować akcje uprzywilejowane i należności długoterminowe lub kredyty i pożyczki, ale nie obejmują należności z tytułu dostaw i usług, zobowiązań z tytułu dostaw i usług ani jakichkolwiek należności długoterminowych, na pokrycie których ustanowiono odpowiednie zabezpieczenie – takich jak zabezpieczone kredyty. Straty ujmowane metodą praw własności, których wartość przewyższa udział inwestora w akcjach zwykłych, odnosi się na pozostałe elementy udziału inwestora w jednostce stowarzyszonej w odwrotnej kolejności do pierwszeństwa ich rozliczenia przy podziale majątku w przypadku likwidacji.
- 30 Po zredukowaniu udziału inwestora do wartości zerowej na wszelkie dodatkowe straty tworzy się rezerwy, a zobowiązania ujmują się tylko w takiej wysokości, w jakiej inwestor powziął prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek, lub dokonał płatności w imieniu jednostki stowarzyszonej. Jeżeli następnie jednostka stowarzyszona zacznie wykazywać zyski, to inwestor może powrócić do uwzględniania zysków dopiero wówczas, gdy wartość tych zysków zrówna się z wartością nieujętych strat.

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości

- 31 Po zastosowaniu metody praw własności, włącznie z ujęciem strat jednostki stowarzyszonej zgodnie z paragrafem 29, inwestor stosuje wymogi MSR 39 w celu ustalenia, czy konieczne jest utworzenie dodatkowego odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do inwestycji netto w jednostce stowarzyszonej.
- 32 Inwestor stosuje również wymogi MSR 39 w celu stwierdzenia, czy konieczne jest utworzenie dodatkowego odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do udziału inwestora w jednostce stowarzyszonej, który nie stanowi części inwestycji netto oraz ustalenia wysokości tego odpisu.
- 33 Z uwagi na fakt, że wartość firmy ujęta w wartości bilansowej inwestycji w jednostce stowarzyszonej nie jest ujmowana oddzielnie, nie bada się jej oddzielnie pod kątem utraty wartości przez zastosowanie wymogów w zakresie badania wartości firmy pod kątem utraty wartości, zawartych w MSR 36 *Utrata wartości aktywów*. Badaniu pod kątem utraty wartości zgodnie z wymogami MSR 36 poddaje się natomiast całą wartość bilansową inwestycji, porównując jej wartość odzyskiwalną (wyższą z dwóch kwot: wartości użytkowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży) z jej wartością bilansową, ilekroć zastosowanie wymogu zawartego w MSR 39 wykaże, że mogła nastąpić utrata wartości inwestycji. Ustalając wartość użytkową inwestycji, jednostka szacuje:
- swój udział w wartości bieżącej oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, które według przewidywań zostaną wygenerowane przez jednostkę stowarzyszoną, włącznie z przepływami środków pieniężnych z działalności operacyjnej tej jednostki i przychodami pochodzącymi z ostatecznej sprzedaży inwestycji; lub
  - wartość bieżącą szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu dywidend z inwestycji i z tytułu ostatecznej sprzedaży inwestycji.

Przy przyjęciu odpowiednich założeń obie metody dadzą takie same wyniki.

- 34 Wartość odzyskiwalną inwestycji w jednostce stowarzyszonej ocenia się odrębnie dla każdej jednostki stowarzyszonej, z wyjątkiem sytuacji, gdy dana jednostka stowarzyszona nie generuje wpływów środków pieniężnych, których oczekuje się z tytułu dalszego użytkowania, które byłyby wyraźnie niezależne od wpływów pochodzących z innych aktywów jednostki.

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

- 35 Inwestycję w jednostkę stowarzyszoną wykazuje się w jednostkowym sprawozdaniu finansowym inwestora zgodnie z paragrafami 37–42 MSR 27.
- 36 Niniejszy standard nie określa, które jednostki są zobowiązane do sporządzania jednostkowego sprawozdania finansowego dostępnego do użytku publicznego.

UJAWNIANIE INFORMACJI

- 37 Ujawnia się następujące informacje:
- wartość godziwą inwestycji w jednostkach stowarzyszonych, dla których istnieją opublikowane notowania rynkowe;
  - skrócone informacje finansowe o jednostkach stowarzyszonych, obejmujące łączne wartości aktywów, zobowiązań, przychodów oraz wysokość zysku lub straty;
  - powody, dla których założenie, że inwestor nie wywiera znaczącego wpływu, zostało obalone, jeżeli inwestor posiada bezpośrednio lub pośrednio (przez jednostki zależne) mniej niż 20 % głosów lub potencjalnych praw głosów w jednostce, w której dokonał inwestycji, ale mimo to stwierdza, że wywiera znaczący wpływ;
  - powody, dla których założenie, że inwestor wywiera znaczący wpływ, zostało obalone, jeżeli inwestor posiada bezpośrednio lub pośrednio (przez jednostki zależne) 20 % lub więcej głosów, lub potencjalnych praw głosów w jednostce, w której dokonał inwestycji, ale mimo to stwierdza, że nie posiada znaczącego wpływu;
  - dzień sprawozdawczy sprawozdania finansowego jednostki stowarzyszonej, jeżeli sprawozdanie jest wykorzystywane przy zastosowaniu metody praw własności, ale jest sporządzone na inny dzień sprawozdawczy lub za inny okres niż sprawozdanie finansowe inwestora, a także przyczyny zastosowania odmiennego dnia sprawozdawczego lub okresu;
  - charakter i zakres wszelkich znaczących ograniczeń (wynikających, na przykład, z umów kredytowych lub wymogów regulacyjnych) zdolności jednostek stowarzyszonych do przekazywania funduszy inwestorowi w postaci dywidend w środkach pieniężnych lub do spłaty kredytów lub pożyczek;

- g) nieujęty udział w stratach jednostki stowarzyszonej, zarówno za dany okres, jak i w skumulowanej wartości, jeżeli inwestor zaprzestał ujmowania swojego udziału w stratach jednostki stowarzyszonej;
  - h) fakt, że jednostka stowarzyszona nie jest wykazywana metodą praw własności zgodnie z paragrafem 13; oraz
  - i) skrócone informacje finansowe jednostek stowarzyszonych, indywidualnie lub w grupach, których nie wykazuje się metodą praw własności, włącznie z wartościami sumy aktywów, sumy zobowiązań, przychodów oraz zysku lub straty.
- 38 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych, wykazywane metodą praw własności, zalicza się do aktywów trwałych. Udział inwestora w zysku lub stracie takich jednostek stowarzyszonych oraz wartość bilansową tych inwestycji ujawnia się oddzielnie. Udział inwestora we wszelkiej działalności zaniechanej takich jednostek stowarzyszonych również ujawnia się oddzielnie.
- 39 Inwestor ujmuje bezpośrednio w swoim kapitale własnym udział w zmianach ujętych bezpośrednio w kapitale własnym jednostki stowarzyszonej oraz ujawnia go w zestawieniu zmian w kapitale własnym zgodnie z wymogami MSR 1 *Prezentacja sprawozdań finansowych*.
- 40 Zgodnie z MSR 37 *Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe* inwestor ujawnia:
- a) swój udział w zobowiązaniach warunkowych jednostki stowarzyszonej, zaciągniętych wspólnie z innymi inwestorami; oraz
  - b) zobowiązania warunkowe powstałe w związku z indywidualną odpowiedzialnością inwestora za całość lub część zobowiązań jednostki stowarzyszonej.

DATA WEJŚCIA W ŻYCIE

- 41 Jednostka stosuje niniejszy standard w odniesieniu do rocznych okresów obrotowych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2005 r. i później. Zaleca się jego wcześniejsze zastosowanie. Jeżeli jednostka zastosuje niniejszy standard do okresu rozpoczynającego się przed dniem 1 stycznia 2005 r., fakt ten ujawnia.

WYCOFANIE INNYCH DOKUMENTÓW

- 42 Niniejszy standard zastępuje MSR 28 *Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych* (zaktualizowany w 2000 r.).
- 43 Niniejszy standard zastępuje następujące interpretacje:
- a) SKI-3 *Wyłączenie niezrealizowanych zysków i strat wynikających z transakcji z jednostkami stowarzyszonymi*;
  - b) SKI-20 *Metoda praw własności – ujmowanie strat*; oraz
  - c) SKI-33 *Metoda konsolidacji i metoda praw własności – potencjalne prawa głosu i przyporządkowanie udziałów własnościowych*.